

Student/Registration
Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Centre Number

--	--	--	--	--	--

Year PUBLIC EXAMINATION

Karen

Continuers Level

Day Date: * pm Australian Eastern Daylight Time

Reading Time: 10 minutes

Working Time: 2 hours and 30 minutes

- *You have 10 minutes to read all the papers and to familiarise yourself with the requirements of the questions. You must not write during this time.*
- *Monolingual and/or bilingual printed dictionaries may be consulted during the reading time and also during the examination.*

Section 1: Listening and Responding (30 marks)

Instructions to Students

1. Allow approximately 40 minutes for Section 1.
2. Write all your answers to the questions in Section 1 in this booklet in black or blue pen. Space is provided for you to make notes.
3. You must answer ALL questions in Part A and Part B.
4. Answer Part A in ENGLISH and Part B in KAREN.
5. Write your student/registration number and the centre number (if required) on the front cover of this booklet.
6. All question booklets will be collected at the end of the examination.

Part A (Questions 1–3)
(15 marks)

Your response will be assessed on how well you:

- *understand general and specific aspects of texts by identifying and analysing information and convey the information accurately and appropriately.*
-

You will hear THREE texts. Each text will be played twice. There will be a short break between the first and second playings of each text. You may make notes at any time.

Listen carefully to each text and then answer the questions in ENGLISH.

	Marks	You may make notes in this space. These notes will NOT be assessed.
Text 1		
1. (a) What is the purpose of this announcement? _____ _____ _____ _____	2	
(b) Why would children be interested in this announcement? _____ _____ _____ _____ _____	3	

Marks

You may make notes in this space. These notes will NOT be assessed.

Text 2

2. What are the advantages and disadvantages of rural life and urban life?

6

Rural	advantage	<ul style="list-style-type: none"> • _____ • _____
	disadvantage	<ul style="list-style-type: none"> • _____
Urban	advantage	<ul style="list-style-type: none"> • _____ • _____
	disadvantage	<ul style="list-style-type: none"> • _____

Text 3

3. Explain what the father's problems are.

4

Part B (Questions 4–6)
(15 marks)

Your response will be assessed on how well you:

- *understand general and specific aspects of texts by identifying and analysing information and convey the information accurately and appropriately.*

You will hear THREE texts. Each text will be played twice. There will be a short break between the first and second playings of each text. You may make notes at any time.

Listen carefully to each text and then answer the questions in KAREN.

	Marks	You may make notes in this space. These notes will NOT be assessed.
Text 4		
4. What are the reasons for studying Karen at school according to the students?	4	
ဘဉ်ယးတၢ်မၤလိကညီကျိၣ်လၢက့ၣ်န့ၣ်က့ၣ်ဖိတဖၣ်ဟ့ၣ်ထီၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်မနုၤတဖၣ်ဖဲလိာ်တၢ်ကွဲးဝဲအံၤအပူၤန့ၣ်လဲၣ်.		
_____		
_____		
_____		
_____		
_____		
_____		
_____		
_____		
_____		
_____		
_____		
_____		
_____		

Text 5

5. Explain why wrist-tying is such a special tradition for the Karen people to practise.

ရှဲ့ဖျါထိပ်ဘဉ်မနုၤအယိတၢ်ကံၢ်စုန့ၣ်မ့ၢ်ထူသန့ဆဲးလၢလၢအကါဒိၣ်ဒီးလီၤဆီလၢကညီဖိတဖၣ်ဘဉ်မၤဝဲန့ၣ်လဲၣ်.

Marks

5

You may make notes in this space. These notes will NOT be assessed.

Marks

You may make notes in this space. These notes will NOT be assessed.

Text 6

6. (a) Who is included in the Karen family unit?

2

မတၢသ့ၣ်တဖၣ်လၢအပၣ်ဃုၣ်လၢကညီဟံၣ်ဖိလီဖိအပူၤန့ၣ်လဲၣ်.

(b) Describe the relationship between Karen parents and their children.

4

ကွဲးဖျါထီၣ်တၢ်လီၤဆီတဖၣ်လၢကညီမိၢ်ပၢ်ဒီးဖိလံၤတဖၣ်အတၢ်ရူၤလိာ်မုၢ်လိာ်အပူၤန့ၣ်တက့ၢ်.

End of Section 1

Listening Passages

Section 1, Part A

(for responses in English)

Text 1

ကွဲလှလီတော်ဘိဘန်ရလီ

ဟါလါအဂ္ဂါပုဒ်ကနတဖိသုကိးဂ၊ တော်ဘိဘန်ရလီအံ၊ ဘန်ယးကညီနိတိုထီသီအမူးသးဖုံနနလီ၊ ကညီကရါလါရဲကွဲတော်အံကွဲမုတ်ဘန်ပကညီကလုတ်တဖိဒီးတမုံတဖန်လါကဟဲသးဖုံသကိးလါနနထီသီအနံဒီးနလီသကိးတော်ပြါတဖန်နနလီ၊ ကညီနိတိုထီသီအံကဘန်တော်မအီဖဲလါခိနဘန် ၂၉သီအနံကညီအလါသလှလါထီ ၁ သီအနံနနလီ၊ နနထီသီအနံကအိတ်ဒီး သံကျဲတော်ဆဲးတော်လါ၊ တော်ဂဲကလံ၊ ဒီးတော်သုတ်ဝံသးဆါတဖန်နနလီ၊ မူးသးဖုံအံ ကအိတ်စွာကိးဒီး တော်အိတ်သကိးတော် ဒီးတော်မလါကပီအတော်ရဲတော်ကျဲနနတော်ကမအီဖဲလါကဝီဘျီဒိအပူနနလီ၊

တချူးနနထီသီအနံတုဒ်ဘန်န ကအိတ်ဒီးဖျါထုတော်ပြါလါဖိသုတဖန်အဂီနနလီ၊ လါတော်နနအယိပူလါသးအိတ်ဂဲပြါဖျါထု ဒီးဖျါထုတော်ဟုတ်ထီသုမံလါအဆိအချူးဆုတော်လိတ်ကွဲမူဒါခိ လါကညီကရါလါအရဲကွဲတော်အံအအိတ်တကွာ၊ တော်ကွဲပြါထါဒီးလံဆိရဲတဖန် အိတ်ယုတ်စွာကိးဝဲလါကမျါဖိတဖန်အဂီနနလီ၊

ဝံသးစူးဆဲးကျိးဘန်ကညီကရါအံ လါလိတ်စိနိတ်ဂံ (၁၃၂၄၄၅၆၇၈၉) တကွာ၊

Text 2

တံသကိးခံဂါအတော်ထဲသကိးဘန်ယးတော်အိတ်မူလါဝါပူဒီးခိခိတ်နုသဝီ

- စီထုထု - (ဟူး! ဖိဖိ.. ဖဲဖဲထီထီကွဲဝံအလီခံ, ယတထံနနနိတဘျီလါ.. မှ်နလဲဖဲလဲမဲစွာဖဲလဲန.)
- နိဖိဖိ - (ထုထုဧ .. နတသုတ်နိတ်လါဖဲ .. ဖဲဖဲထီသကိးကွဲအခါယတဲတော်တဘျီတခိတ်လါယမှ်ဖိကွဲနနယကလဲအိတ်ဆုခိခိတ်သဝီဒီးဖဲတော်မတော်ဖဲနနမိတ်.)
- စီထုထု - (အိ .. မှ်ဝဲသျာ်, ယသုတ်နိတ်ထီလဲ. ပှါ .. တော်လါနတဂါအံနဖးသးစါဆါလါနုသဝီအတော်အိတ်မူညါ .. မှ်အမုတ်ဘန်နပါဘန်နကွါလဲခိလဲန.)
- နိဖိဖိ - (မှ်ဝဲ .. အဝဲနနမှ်ယတော်တိုဒီးယတော်ယုထါလီ, အိ .. ထုထု .. နတဆိကမိတ်လါနကလဲပိတ်ယခံဒီးဖဲသကိးမဲသကိးတော်လါခိခိတ်နုသဝီအတော်လဲထီလဲထီအဂီဘန်ခါ.)
- စီထုထု - (အု .. ယနုယတဆိကမိတ်ဘန်ယးတော်ဂါအဝဲနနဘန်, ဘန်မနုလဲနန ယအိတ်ညီနုလါဝါခိတ်ဝါထီဒီးအိတ်ယုတ်ဒီးတော်ဆါတော်ပူလီတဖန်အယိနနလီ, လါခိခိတ်နုသဝီနန ယဆိကမိတ်လါကျူးဆဲးဆဲးဖိဒ်လဲ လါတော်နနတော်နနန တအိတ်ဝဲဒ်ဘန်.)
- နိဖိဖိ - အါပူ! နတဂါအံဘန်မနုလါနအိတ်ဒီးတော်ဆိကမိတ်အါသီခိခိတ်နုသဝီအတော်အိတ်မူထဲနနညါလဲန. နတဲတော်မနုလဲနန မှ်နတသုတ်ညါဖဲ, လါနုသဝီနနမှ်တော်လါအကဆဲကဆိဒီးပကသါဘန်ကလဲလါအဆဲ, တကးဘန်တော်လါအကဆိတ်ယံဆိတ်သနဲပတော်အိတ်မူနနစ့ဝဲဒ်နနလီ.
- စီထုထု - သနတ်ကတော်အိတ်မူလါပူပူပူနနတော်လါတော်ပူအိတ်အါဒီးဂါခိတ်ဝဲဒ်အမှ်အုထါနနမှ်ဂု, ဒီးကမျါတော်လဲတော်ကွဲမှ်ဂုညီဝဲဒ်နနလီ.
- နိဖိဖိ - ဘန်ယးဒီးကျဲတော်လဲတော်ကွဲနနအိတ်ဒီးတော်ကတံကတုတ်ဒီးတော်သိတ်သြဉ္စသြဉ္စတခိနတဆိတ်ကမိတ်ဘန်ခါ.
- စီထုထု - ဘန်ယးလါတော်ဂါဝဲအံအဖိခိတ်နုပတအိတ်ဒီးတော်သးလါပလိတ်ဘန်.

Text 3

စီလိန် - ဖိမုန် နိုကျာ၊ နသါဟဲလါပါပါအိတ်တဘျးဇဲ။

နိုကျာ - ဘဉ်မနုလဲဉ်ပါပါ။

စီလိန် - နသါမၤစၢၤယၤလၢလီတဲစိတဖျၢၣ်အံၤတထံဉ်မိဉ်။

နိုကျာ - ဘဉ်မၤန့ၢ်န့ၢ်လဲဉ်။

စီလိန် - မၤဒဲးသိးသူ အ့ထၢၣ်နဲးမ့ၢ်ဂ့ၤ, သူအီၤလၢတဲတၢ်ဒီးပုၤအဂၤမ့ၢ်ဂ့ၤ ကသ့န့ၣ်သၢၣ်။

နိုကျာ - နဟံးန့ၢ်လီတဲစိအိပနံဉ်ဖဲလဲဉ်တခါအတၢ်လဲဉ်။

စီလိန် - ယတသ့ဉ်ညါဒီးဘဉ်. ပုၤစူးကါဝဲအါဖဲလဲဉ်တခါလဲဉ်, ပုၤတဲဝဲလၢပမ့ၢ်စူးကါဒီပ နံဉ်တခါယီန့ၣ် ပဲဟံဉ်ဖိယီဖိတဖဉ် ပကတိၤသကိးတၢ်ကန့ၢ်ကလီဝဲ ဒီးတၢ်လၢၣ် ဘျဉ်လၢၣ်စ့ၤကစ့ၤဝဲန့ၣ်လီၤ။

နိုကျာ - နဟံးလီၤနသးလၢနကသ့လၢၣ်နစ့ၤလၢလီတဲစိဝဲအံၤအဂီၢ်တလါဆံးအါညါလဲဉ်။

စီလိန် - သ့ဉ်ညါဝဲလဲဉ်ပုၤတဲဝဲ ပုၤဂၤအလီတဲစိ ဒၤလီၤစ့ (၁၀) ဒီးသူဘဉ် တဘျးလါ ညါမးလဲဉ်။

နိုကျာ - တၢ်ဝဲန့ၣ်ဒုကဲထီဉ်ဝဲလဲဉ်.နလီတဲစိအံၤနကစၢ်လဲၤပုၤတဂၤလီၤခါမ့တမ့ၢ်ပုၤဂၤ မၤစၢၤနၢတဂၤဂၤဒီးခါ။

စီလိန် - ယတဲဘဉ်ဖါတံၢ်စီၤဂ့ၤ ဒီး အဝဲလဲၤ ယုၤယၤလၢ ပုၤဆါလီတဲစိ ကျးတဖျၢၣ်အပူၤ ဒီး တဲယၤလၢတၢ်တဖျၢၣ်အံၤ ဒဲးသိးသိး ဒီး အဝဲလီတဲစိ အယီ ယပုၤအီၤန့ၣ်လီၤ။

နိုကျာ - နဘဉ်ဆၢတၢ်လၢနကစူးကါဒီပနံဉ်ဖဲလဲဉ်တခါလဲဉ်, ဒီးဖျဲ(နီ)လၢအပူၤဘဉ်တ ခါ, ဝံၤဒီးနစးထီဉ် စူးကါနလီတဲစိသ့ဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ။

စီလိန် - မ့မ့ၢ်ဒ်န့ၣ်ယကဘဉ်မၤက့ၤလဲဉ်. ယတဲပုၤအကျိၣ်မးတဘဉ်ဒၤဒီး။

နိုကျာ - ယကမၤစၢၤနၢပါစၢ, နသ့ဉ်ညါလီယဉ်။

Section 1, Part B

(for responses in Karen)

Text 4

တံၤသကိးခံၤတဲသကိးတၢ်ဘဉ်ပးမၤလိကညီကျိၣ်ဖဲအိဉ်သကိးတၢ်အခါ

ဝါ - ကိးနွံဒီးလၢမ့ၢ်ဘျဉ်နံၤအံၤပဘဉ်ဟဲထီဉ်ကညီကို ဘဉ်ဂဲၤဆၢထၢၣ်ဂီၤဒီးဟဲကိုအံၤတၢ်ကိညါ ပထီဉ်ကို ၅ သီလံ ဒီးမ့ၢ်တုၤမ့ၢ်ဘျဉ်နံၤဘဉ်ဟဲဒီး လီၤဘျးညါ ယမိယပါမၤယဟဲထီဉ်အယီဒီးယဟဲလီၤ။

ဖိ - မ့ၢ်မၤ တဘျီဘျီလၢယဂီၢ်ကိမး ယမိယပါဒု ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါယၤ လၢယကဟဲဘဉ်ဆဉ် အဝဲသ့ဉ်တမၤ ဆူဉ်ယၤဘဉ်.ယဆၢသ့ယကစၢ်ကျိၣ် တမ့ၢ်ထဲလၢကိၤလၢဝါကျိၣ်ဘဉ်. ယဆၢသ့ကွဲးဒီးဖးကညီကျိၣ်န့ၣ်လီၤ။

ဝါ - လၢဟံဉ်ပတဲပကစၢ်ကျိၣ်ဒီးပဟံဉ်ဖိယီဖိဒီးပမၤလိကညီကျိၣ်လၢကိုစ့ၢ်ကိးလံမၤ။

ဖိ - မ့ၢ်မၤ ဘဉ်ဆဉ်သန့က့ အခဲအံၤယကွၢ်လၢပယၤန့ၣ် ယထံဉ်ဖိသ့အါဒီးအါဂၤ လၢအိဉ်ဖျဲဉ်ထီဉ်ဖဲအံၤမ့တ မ့ၢ်အဟဲအိဉ် ဖဲအံၤလၢအနီၢ်ဆံးခါတဖဉ် တဲက့ၤကညီကျိၣ်တဘဉ်လၢဘဉ်. ပမိပါတဖဉ်မ့ၢ်လဲၤထံဉ်လိာ်သး ဒီးကသံဉ်သရဉ်န့ၣ် ပမၤစၢၤအဝဲသ့ဉ်သ့လီၤ. တၢ်အကါဒိဉ်အဂၤတမံၤလၢယဂီၢ်န့ၣ် မ့ၢ်လၢယအဲဉ်ဒီးကွဲးသ့ ဖးသ့ယကစၢ်ကျိၣ်ဂ့ၤဂ့ၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ယုဖံးယုမၤအဂီၢ်စ့ၢ်ကိး ကျဲကအိးထီဉ်အါဘိဖဲအံၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, လၢကီၢ်ချၢ တၢ်လီၢ်အဂၤ မ့ၢ်ဂ့ၤန့ၣ်လီၤ။

ဖိ - ပုၤ .. နတၢ်န့ၣ်ဘဉ်မၤ။

Text 5

နိဒါ - ဖါဒုဇာ၊ လာနဂီကညိတံကံစုအခိပညိမုဒ်လဲဉ်.

ဖါဒု - နိဒါဇာ၊ မုဒ်ကညိလုလ်ထူသနုဆဲးလးဒီးအကါဒိဉ်ဝဲလးယဂီဒိဉ်မးလီၤ. ယဆိကမိဉ်လးအကါဒိဉ်လး ကညိဖိခဲလးအဂီၢ်စုကိးလီၤ.

နိဒါ - နတဲလးအကါဒိဉ်လးကညိဖိခဲလးအဂီၢ်ခါ. ဘဉ်ဆဉ်ဒ်ယသုဉ်ညါန့ဉ် တမုဒ်လးကညိဖိခဲလးမဲဝဲစုကိး ဘဉ်. ဘဉ်မနုၤအယိလဲဉ်.

ဖါဒု - မုဒ်, အဝဲန့ဉ်အမုဒ်အတီ ဒီးလီၤသးအုးဒိဉ်မးလီၤ. ဒ်သိးပကနုၢ်ပာ်အီၤအဂီၢ် ပကဘဉ်နုၢ်ပာ်ပတံၢ်စံဉ်စိၤတဲ စိၤဘဉ်ယးတံၢ်ကံစုအဂီၢ်လီၤ. အဝဲအံၤပတဲဘဉ်ယးလးခူးကံစုလီၤ. ဘဉ်ဆဉ်တံၢ်ကံစုန့ဉ် တံၢ်မးအီၤတ မုဒ်ထဲလးလါခူးအပူၤဘဉ်. မုဒ်တခီ တံၢ်မးအီၤကိးန့ဉ်ဒဲး လးပဖံပဖုလးပူၤတဖဉ်အတံၢ်အိဉ်မူလီၤ.

နိဒါ - အီၤ! ဒ်န့ဉ်ခိမး, နသုဉ်ညါအါမးဒီး, မုဒ်တဲတီတီဒု ယမုဒ်ယဲကညိဖိတဂါဘဉ်ဆဉ် ယတသုဉ်ညါပတံၢ် စံဉ်စိၤတဲစိၤဒီးတံၢ်ဆဲးတံၢ်လးအါအါဘဉ်. မုဒ်နတဲနုၢ်ပာ်အါထီဉ်န့ၢ်ယးလးတံၢ်ကံစုဒီး ကညိဖိတဖဉ်အဂီၢ် ကခါ. လီၤသးဝဲဒိဉ်မး.

ဖါဒု - တံၢ်ဆဲးတံၢ်လးတခါအံၤ အိဉ်ပာ်လးညါလးပူၤလဲ, ဒီးပုၤလးအမးပိာ်ထွဲဝဲတဖဉ်အဂီၢ်န့ဉ် မုဒ်တံၢ်လးအ ကါဒိဉ်နီၢ်မးလီၤ. အဒိ - ဝဲဟံဉ်ဖိယိဖိတဂါမုဒ်ဆိးကုအခါ တံၢ်ကကံၢ်အစုဒီးလုဉ်ဝါ ဒီးတံၢ်ကယုထု ကဖဉ်လးအကအိဉ်ဆူဉ်ထီဉ်ကုၤအဂီၢ်, အဂါတမံၤဝဲဟံဉ်ဖိယိဖိတဂါကလဲၤတံၢ်လးလီၢ်ယံၤအခါတံၢ် ကကံၢ်လုဉ်ဝါလးအစုဒ်လီၤ ဒ်သိးအတံၢ်အိဉ်တံၢ်ဆိးတံၢ်လဲၤတံၢ်ကုၤကပူၤဖျဲး ဒီးဟဲကုၤကတုၤဂုၤဂုၤအဂီၢ် လီၤ. ဝဲပုၤခံၤဖျိအသးအခါ မိာ်ပာ်ဒီးသုဉ်ကုသးပုၤတဖဉ်ကံၢ်န့ၢ်လုဉ်ဝါလးအဝဲသုဉ်အစုဒ်လီၤ ဒီးဆိဉ်ဂုၤ ဝဲလးကသုဉ်ထီဉ်ဘဉ်ဟံဉ်မုဒ်ယိပာ် ဒီးအိဉ်မုဒ်ဆိးပာ်ဘဉ်ဝဲတုၤအကတံၢ်အဂီၢ်လီၤ.

နိဒါ - ဖျါလးတံၢ်ကံစုန့ဉ်တံၢ်မးအီၤလး တံၢ်ဂုၤတဘျဲးမံၤ ဝဲဘဉ်ဖိဉ်အခါဒီးတံၢ်ဆိးကုမံနီၤမုဒ်ဂုၤ, လးတံၢ်သး ဖုံဆါကတီၢ်ဒီးတံၢ်အိဉ်မုးဒီးတံၢ်မုဒ်လးသးဖုံအကတီၢ်လီၤ.

ဖါဒု - မုဒ်ဝဲသ့ဉ်.

Text 6

နိဒါစုစု - လးကညိဖိသုဉ်တဖဉ်အဂီၢ်ဟံဉ်ဖိယိဖိအခိပညိမုဒ်တံၢ်မနုၤလဲဉ်.

ဖုစိၤကျိဉ်ဝါ - ဟံဉ်ဖိယိဖိမုဒ်တံၢ်အိဉ်တံၢ်ကံၢ် ဒီးတံၢ်မးစးဆိဉ်ထွဲလိာ်သးအလးခါဉ်သနုၢ်န့ဉ်လီၤ. မုဒ်ဝဲ တံၢ်လီၢ်တခါလးဖိသုဉ်တဖဉ်စးထီဉ်မးလိန့ၢ်တံၢ်အဆိကတံၢ်လးအတံၢ်အိဉ်မူဝဲအနီၢ်ဆဲးခါ န့ဉ်လီၤ. ကညိဟံဉ်ဖိယိဖိအကုၤအဂီၢ်န့ဉ်တမုဒ်ထဲဒုဉ်မိာ်ပာ်ဒီးဖိလံၤသုဉ်တဖဉ်န့ဉ်ဘဉ်. တံၢ် အံၤပဉ်ယုဉ်စုကိးဒီးဖံဖု, မုဒ်ဂံၢ်, ဖါတံၢ်ဒီးတမုဒ်တခါသုဉ်တဖဉ်န့ဉ်လီၤ.

နိဒါစုစု - တံၢ်ရုလိာ်မုဒ်လိာ်လးဟံဉ်ဖိယိဖိအပူၤတခီအိဉ်ဒ်လဲဉ်.

ဖုစိၤကျိဉ်ဝါ - ညိနုၢ်တခီကညိဖိတဖဉ်န့ဉ်တဒုးန့ဉ်ဖျါထီဉ်အတံၢ်အိဉ်တံၢ်ကံၢ်လးတဂါဒီးတဂါအဘဉ်စးလး ပုၤခိဉ်ပုၤကျိဘဉ်. ဖိတဖဉ်န့ဉ်ဒိကနုၢ်ဒီးပာ်ကဲအမိာ်ဒီးအပာ်လီၤ. အါစုအါဘျီမိာ်ပာ်တဖဉ်ဆါ တံၢ်တံၢ်လးဖိတဖဉ်အဂီၢ် ဒီးသဆဉ်ထီဉ်ဖိတဖဉ်လးကတုၢ်လိာ်အဝဲသုဉ်အတံၢ်ထီဉ်အတံၢ်ဘဉ် သးတဖဉ်န့ဉ်လီၤ. ဖိလံၤတဖဉ်မုဒ်ဒိဉ်တုၤခိဉ်ပုၤဒုးလဲာ် အိဉ်တပူၤယိဒီးအမိာ်အပာ်တုၤလးအ ထီဉ်ပုၤလီၤဖးတစုလီၤ.

မိာ်တဖဉ်ရုလိာ်အသးဒီးဖိတဖဉ်ဘူးဘူးတံၢ်တံၢ်အယိဖိတဖဉ်န့ဉ်အသးဝဲဘူးဒိဉ်ဒီးအမိာ်, ဒီးအ တံၢ်ကီတံၢ်ခဲမုဒ်အိဉ်တုၤဘဉ်ဝဲလး တဲသကိးတံၢ်ဒီးအမိာ်ဘူဉ်ဝဲညိဒိဉ်ဝဲန့ဉ်လီၤ. မုဒ်ပာ်တခီဖိလံၤ တဖဉ်ပလးဒီးခိဉ်မုဒ်ဘဉ်ဝဲလးအမုဒ်တံၢ်ဘဉ်တံၢ်ဘးဒီးတံၢ်ဒီးသးလးအဝဲသုဉ်အဂီၢ်န့ဉ်လီၤ.

Student/Registration
Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Centre Number

--	--	--	--	--	--

Year PUBLIC EXAMINATION

Karen

Continuers Level

Section 2: Reading and Responding (25 marks)

Instructions to Students

1. Allow approximately 1 hour and 10 minutes for Section 2.
2. Write all your answers to the questions in Section 2 in this booklet in black or blue pen.
3. You must answer ALL questions in Part A and Part B.
4. Answer Part A in ENGLISH and Part B in KAREN.
5. Write your student/registration number and the centre number (if required) on the front cover of this booklet.
6. All question booklets will be collected at the end of the examination.

Part A (Questions 7–8)
(10 marks)

Your response will be assessed on how well you:

- understand general and specific aspects of texts (for example, by comparing, contrasting, summarising and/or evaluating) and convey the information appropriately.

7. Read the text and then answer in ENGLISH the question that follows.

တၢ်သုးလီၢ်ဆီတလဲအိၣ်ထံကီၢ်ဒီးအတၢ်မၤဘၣ်ဒိတဖၣ်

ကညီဖိအါဒ်အါဂၤ ဆီတလဲသုးလီၢ်အိၣ်လီၢ်ဆိး ဆူကီၢ်အိးစၢ်တြၢ်လယါ ဒ်သိးကယုာ်ပူၤထီၣ်ကွၢ်အသးလၢပှၤ ဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲအတၢ်အိၣ်မူန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်အံၤထီၣ်တိ တမ့ၢ်တၢ်ညီတၢ်ဘျါခဲလၢၣ်န့ၣ်ဘၣ်. ကညီဖိတဖၣ်ဒ် အမ့ၢ်ပှၤအိၣ်ဟဲလၢလီၢ်ကဝီၤလၢအလီၤဆီလိာ်အသး လၢမူခိၣ်ကလံၤသီၣ်ဂီၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, ဒီးလၢလုာ်လၢထူသန့မ့ၢ် ဂ့ၤ, သတးဒီး တၢ်အံၤ မ့ၢ်စ့ၢ်ကိးတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲတခါလၢပံးန့ၢ်မၤဒီးန့ၢ်ပှၤအိးစၢ်တြၢ်လယါဖိတဖၣ်အတၢ်အိၣ်မူန့ၣ် လီၤ. တၢ်ကီၢ်တၢ်တၢ်ခဲ, တၢ်ကူတၢ်ကၢတၢ်ဒီးတၢ်အိၣ်တၢ်အိတဖၣ် မ့ၢ်တၢ်လၢအလီၤဆီလၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ် လီၤ. တၢ်အိၣ်မူလၢကီၢ်အိးစၢ်တြၢ်လယါ အိၣ်ဒီးတၢ်သဘျုးဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်ဆၣ် တမ့ၢ်တၢ်ညီစ့ၢ်ကိးလၢက ညီဖိတဖၣ် ကမၤန့ၢ်တၢ်မၤဒီးအိၣ်မူဘၣ်ဘျုးဘျုးဆီဆီဖျိ တမၤလိန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လၢလၢပှၤပှၤအ ယိ န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကူၣ်လဲၣ်မၤကၢဒီးတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်လီၤဆီလိာ်အသးဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်အသိးတၢ်ယုာ်ထံၣ်န့ၢ်တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၢ် မ့ၢ်တၢ်တၢ်စ့ၢ်ကိးလၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ် ခိဖျိကျိၣ်စုတအိၣ်အါ အါအယိန့ၣ်လီၤ. ဆၣ်ဘၣ်ကီၢ်အိးစၢ်တြၢ်လယါအိၣ်ဒီးပှၤဂ့ၢ်ဝီတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ် လၢကမၤပူၤဖျးအဝဲသ့ၣ်လၢတၢ် ကီၢ်တၢ်ခဲအံၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤကမၤအသးတဘျုးန့ၣ် ဒ်သိးတၢ်အိၣ်သးတဖၣ် ကဆီတလဲကွၢ်အသးအဂီၢ်န့ၣ် လီၤ. တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲအိၣ်ဝဲအါမံၤအါကလုာ် လၢကညီဖိတဖၣ်ဘၣ်လဲၣ်ခိဖျိဝဲလၢအတၢ်ဆီတလဲသုးလီၢ်သုးကျဲၣ် သိးကန့ၢ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်မူလၢအဂ့ၤဒီးကပူၤဖျးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

QUESTION

Marks

Describe **four** difficulties faced by migrants when they first arrive in Australia.

4

---

8. Read the text and then answer in ENGLISH the questions that follow.

တၢ်ကဟုကယၢ်ဒိသဒၢကီၢ်ပယီၤအသ့ၣ်ပှၢ်

ဒ်ဟီၣ်ခိၣ်ဒိဘၣ်ဘီၣ်မ့ၢ်စၢ်ဖိၣ်ကရၢအတၢ်ယုသ့ၣ်ညါပၢ်ဖျါအိၣ်ဝဲအသိး, ကီၢ်ပယီၤအံၤတၢ်ထံၣ်သ့ၣ်ညါဘၣ်အိၣ်အမ့ၢ်ထံၣ်ကီၢ်လၢအပံၤအလၢတဘျီ လၢအအိၣ်လၢအိၣ်ပွဲၤဒီးန့ၣ်တၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်သ့ၣ်ထူၣ်ဝဲဘီၣ်တၢ်မဲတၢ်မါ, ထံၣ်ကျိထံၣ်ကွၢ်, ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိအကလုာ်ကလုာ်, ကစၢ်ကလိယံလၢ, လၢပွဲၤဒီးဟီၣ်လၢတၢ်ထူးတၢ်တီၤလၢကီၢ်ဒိဘၣ်ညါအပူၤ ဒီးမ့ၢ်တၢ်ကွၢ်ကီၢ်လီၢ်အဂ့ၤလၢတမ့ၢ်ဆၣ်ကီၢ်ဖိတဖၣ်ကထံၣ်ဘၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

သ့ၣ်ပှၢ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်ကူၣ်လီၤမၤပျီကွၢ်အိၣ်ခိၣ်ဖျိ တၢ်တုထီၣ်ဘျီထီၣ်ဝဲ တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖၣ်အါမးအယီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအံၤ ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲတၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိ ဒီးပုၤကူပုၤကညီလၢအအိၣ်အဆိးလၢတၢ်လီၢ်အဝဲန့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤဝဲအံၤမၤဘၣ်ဒိစ့ၢ်ကီး မူခိၣ်ကလံၤသီၣ်ဂီၤဒီးန့ၣ်ဆၣ်အတၢ်မၤဟးဂုၤမၤဟးဂီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ခိၣ်ဖျိလၢတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဟဲကဲထီၣ်အသးအယီၤပုၤကညီသ့ၣ်တဖၣ်အဟံၣ်အယီၤမူၤလီၤမၤကွၢ်ဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တဒီးန့ၣ်ဘၣ်လၢထံလၢအကဆိ ဒီးတၢ်အိၣ်တၢ်အိတဖၣ်ဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ဆူးဘၣ်ဆါအါထီၣ်ဝဲ ခိၣ်ဖျိတၢ်ဆူးတၢ်ဆါတဖၣ်ရၢလီၤသးအယီၤန့ၣ်လီၤ.

ဒ်တၢ်ပၢ်ဖျါလၢအပူၤကွၢ်စ့ၢ်န့ၣ်အိၣ်ဝဲအသိး, ကီၢ်ပယီၤအသ့ၣ်ပှၢ်တဖၣ်အတၢ်ဟးဂုၤမၤဟးဂီၤလီၤမူၤလီၤမၤအမျးကယၢ်အိၣ်ဝဲဒ်ကွၢ်ကွၢ်န့ၣ်လီၤ. လီၤဆိဒ်တၢ်ဖဲ(၂၀၁၀)န့ၣ်အတီၢ်ပူၤန့ၣ်သ့ၣ်ပှၢ်အတၢ်ဟးဂုၤမၤဟးဂီၤလီၤမူၤလီၤမၤတဖၣ် အိၣ်ဝဲ(၁၉)မျးကယၢ်မ့တမ့ၢ်(၂၈, ၇၅၀) စက္ကယါမံလၢန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဘျီဘၣ်ဘျီကွၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်ဒီးတၢ်ဒိသဒၢကွၢ်သ့ၣ်ပှၢ်တဖၣ်အဂီၢ် ဘၣ်တၢ်မၤဝဲခိကရဲးလၢအကါဒိၣ်မးဖဲကီၢ်ပယီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဘျီသဲးစးအသိတဖၣ် ဘၣ်တၢ်ပၢ်လီၤအိၣ်ဒီးအဆိကတၢ်န့ၣ်သ့ၣ်ပှၢ်အပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ် ကဘၣ်လီၤဝဲဆူတၢ်လီၢ်တတီၤမ့တမ့ၢ်သဝီလၢတၢ်ကူၣ်လီၤမၤပျီသ့ၣ်ပှၢ်အါဝဲအလီၢ်တတီၤတီၤန့ၣ်လီၤ. တုၤန့ၣ်တစုကဘၣ်ဒုးန့ၣ်ပၢ်ဝဲ လီၢ်ကဝီၤဖိတဖၣ်လၢတၢ်ကပတုာ်ကွၢ်တၢ်ကူၣ်လီၤပျီကွၢ်သ့ၣ်ပှၢ်ဒီးတဘျီယီတၢ်ကဘၣ်သ့ၣ်လီၤမၤပွဲၤကွၢ်သ့ၣ်ပှၢ်လၢတၢ်မၤလီၤပျီကွၢ်အိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

QUESTIONS

Marks

(a) Outline the effects of the environmental issue.

3

(b) What was the outcome of the conference on the environment that was held in Myanmar?

3

Part B (Question 9)
(15 marks)

Your response will be assessed on how well you:

- demonstrate an understanding of the stimulus text
- write text appropriate and relevant to context, purpose and audience
- structure and sequence information and ideas
- manipulate language structures and vocabulary in Karen.

9. Read the text and then answer the question in approximately 150 words in KAREN on page 7.

တၢ်မၤယံခိၣ်ဆူၣ်လီၤပုၤပၤဆၢတၢ်

လုၤဖိတၢ်မၤယံခိၣ်ဆူၣ်လီၤလိၣ်ဘၣ်ပုၤပၤဆၢတၢ်လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ဖၢၣ်နီၤလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်လဲၤခိၣ်ဖျါလၢတၢ်မၤယံမၤလၢခိၣ်ဆူၣ်တၢ်လၢကဟဲတီၢ်ခိၣ်ရိၣ်ပဲပုၤန့ၣ်လီၤ. မူၤဒီးတၢ်မၤသ့တၢ်တဖၣ်ကမ့ၢ်ဝဲကဘၣ်ပၤဆၢတၢ်မၤယံခိၣ်ဆူၣ်လီၤအံၤဒီးကဘၣ်မ့ၢ်ပုၤတၢ်လၢစုၤသ့ခိၣ်ဘၣ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်လီၤသး, မ့ၢ်ပုၤမၤယံမၤလၢခိၣ်ဆူၣ်လၢဆိကမိၣ်ထီၣ်န့ၣ်တၢ်အသိသ့ဝဲဒီးအတၢ်မၤအတၢ်လဲၤခိၣ်ဖျါကဘၣ်အိၣ်ဝဲအစ့ၤကတၢ်(၅)နံၣ်န့ၣ်လီၤ.

နကဘၣ်မ့ၢ်ပုၤလၢ -

- သးစၢ်ဆၢဒီးအိၣ်မၤယံမၤလၢခိၣ်ဆူၣ်ပီၤညါဂ့ၢ်ထံး.
- သ့စံးသ့ကတီၤ, သ့ရလိၣ်မုၢ်လိၣ်သးဒီးပုၤဟဲမၤယံမၤလၢခိၣ်ဆူၣ်တဖၣ်ဂ့ၢ်ဖၢၣ်နီၤ.
- သးအိၣ်တၢ်မၤလိ, တၢ်ဘျးစဲယုၣ်ဒီးတၢ်ယိထံသ့ညါအါထီၣ်တၢ်ယံတၢ်လၢလီၤအတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်.
- သ့ပၤဆၢတနံၤဘၣ်တနံၤတၢ်မၤမူၤတဖၣ်လၢအမ့ၢ်ဝဲဟံးတၢ်သ့မ့ၢ်နံၤဖးသီ, မၤလိၣ်တၢ်ဖိတၢ်လံၤပိးလီၤတဖၣ်.
- ဟံးဒီးဟ့ၣ်တၢ်အဘျးအလဲ, မၤနီၣ်မၤပၤတၢ်တဖၣ်.
- ပုၤဒီးတၢ်လဲၤခိၣ်ဖျါလၢတၢ်တံၢ်ခိၣ်ဆူၣ်, ဖျါထီၣ်ခိၣ်ဆူၣ်အလွဲၤဒီးမၤယံမၤလၢခိၣ်ဆူၣ်.
- သ့ရလိၣ်မုၢ်လိၣ်ဒီးသ့ၣ်ဖုံသးညီၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်မ့ၢ်ပုၤလၢသ့ရတံၤရသကိးဒီးသးအိၣ်မၤစၢၤတၢ်လီၤ. နမ့ၢ်ဆိကမိၣ်လၢတၢ်မၤတခါအံၤကြးဒီးနၤန့ၣ် ပအဲၣ်ဒီးနကဟဲပၤဆၢပတၢ်မၤလီၤန့ၣ်လီၤ.

ဆၢထီၣ်နလံၤပတံၢ်ထီၣ်ဆူ (laypawbeautysalon@beauty.com.au) တက့ၢ်.

QUESTION

Respond in an email of approximately 150 words to the advertisement above. In your email, try to persuade the owner of Lay Paw Beauty Salon that you are the best applicant for the position advertised.

ကွဲးဆၢက့ၤ လုၤဖိအလံာ်ဘိးဘၣ်သ့ညါလၢအဖိခိၣ်တဘျၣ်အံၤ ခိၣ်ဖျါအံၤမု(လ်) လၢတၢ်ကတီၤလံာ်မဲာ်ဖျါၣ် (၁၅၀)ဖျါၣ်န့ၣ်တက့ၢ်. လၢနအံၤမု(လ်)အပူၤန့ၣ် နကဘၣ်ကွဲးထုးန့ၣ်တၢ်မၤယံမၤလၢတၢ်မၤလီၤအကစၢ်အ သး ဒီးပၢ်ဖျါထီၣ်လၢနမ့ၢ်ပုၤထံဆးတၢ်လၢအကြးဒီးတၢ်မၤလီၤလၢဝဲအံၤအဂ့ၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

Student/Registration
Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Centre Number

--	--	--	--	--	--

Year PUBLIC EXAMINATION

Karen

Continuers Level

Section 3: Writing in Karen (20 marks)

Instructions to Students

1. Allow approximately 40 minutes for Section 3.
2. Write your answer to a question from Section 3 in this booklet in black or blue pen. Space is provided for you to make notes.
3. You must answer ONE question in KAREN.
4. Write your student/registration number and the centre number (if required) on the front cover of this booklet.
5. All question booklets will be collected at the end of the examination.

Section 3 (Questions 10–12)

(20 marks)

Your response will be assessed on how well you:

- *demonstrate depth of treatment of information, ideas and/or opinions*
  - *write text appropriate and relevant to context, purpose and audience*
  - *structure and sequence information and ideas*
  - *manipulate language structures and vocabulary in Karen.*
-

Answer ONE question from this section in approximately 250 words in KAREN.

10. Write an imaginative story based on the Karen proverb, ‘If the siblings are united and place the ladder up high, they can reach the sky’. Your story will be published in a Karen magazine for children.

ကွဲးတၢ်ယဲၤပူၤမ့ၢ်န့ၢ်ဘၣ်ယးကညီအတၢ်ကတီၤဒိ ‘ဒီပုၢ်ဝဲၢ်ပသးမ့ၢ်လူ, ပိၢ်ထီၣ်ယီၤထီၣ်ဆူမူ’ အဂ့ၢ်တက့ၢ်. နတၢ်ယဲၤပူၤအံၤ တၢ်ကစဲကျဲးအီၤလၢကညီမဲးကစံပူၤ လၢဖိသၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

11. You have just come back from an overseas holiday. Write a journal entry in which you reflect on your experiences and feelings.

နဟဲက့ၤတုၤလၢနတၢ်လဲၤဟးကသုၣ်ဆူကီၢ်ချၢန့ၣ်လီၤ. ကွၢ်သမံသမိးက့ၤနတၢ်လဲၤဒီဖျိ ဒီးနတၢ်တူၢ်ဘၣ်ပ လၢဘၣ်တဖၣ်အဂ့ၢ်ဝံၤ, ကွဲးဖျါထီၣ်က့ၤအီၤဒ်လံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်တဘျီအသိးတက့ၢ်.

12. As a youth leader, you have been asked to present a speech on healthy lifestyles for young people. Write the script of the speech that you will present at the next youth group meeting to inform the audience of how to make healthy choices in one’s life.

ဒ်နမ့ၢ်သးစၢ်အခိၣ်တဂၢၤအသိး, ပုၤမၤနကတီၢ်လီၤတၢ်လၢ သးစၢ်တဖၣ်အဂီၢ် ဘၣ်ယးတၢ်အိၣ်မူလၢပုၤဒီးတၢ် အိၣ်ဆူအိၣ်ချ့န့ၣ်လီၤ. ကွဲးတၢ်ဂ့ၢ်လၢနကတဲအီၤ လၢသးစၢ်အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဆူညါတဘျီအဂီၢ် ဒ်သိးနကဘိး ဘၣ်သ့ၣ်ညါကမျၢၢ်တဖၣ် ဘၣ်ယးဒီးတၢ်ယုထၢလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ လၢပုၤတဂၢၤလၢလၢအတၢ် အိၣ်မူအဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

You may make notes in this space. These notes will NOT be assessed.

Question Number:
